

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 30, 2017

Nummer 30, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:6321](#) 20-07-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:6419](#) 11-07-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:6083](#) 11-07-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:5878](#) 06-07-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:5294](#) 22-06-2017

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:3806](#) 24-07-2017

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:7077](#) 20-07-2017

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:7076](#) 20-07-2017

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:3807](#) 18-07-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:3906](#) 14-07-2017

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:3696](#) 11-07-2017

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:3101](#) 26-06-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:3905](#) 20-06-2017

Uitspraken zonder ECLI

[Hof van Justitie van de Europese Unie](#) 14-06-2017

Todor Iliev t. Blagovesta Ilieva

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Hof van Justitie van de Europese Unie](#) 08-06-2017

Mercea Florian Freitag

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Vrouw ontvangt bijstand. Zij doet een verzoek tot vaststelling van kinderalimentatie. Er liep al een procedure inzake een verhaalsbijdrage. Daarin is afgesproken dat de man € 185 aan verhaalsbijdrage zal betalen. De rechtbank verklaart de vrouw niet-ontvankelijk in haar verzoek.

De vrouw heeft om kinderalimentatie verzocht. De man heeft gesteld dat de vrouw niet-ontvankelijk verklaard moet worden in haar verzoek. Tijdens de indiening van het verzoekschrift liep al een procedure tussen de gemeente en de man betreffende een verhaalsbijdrage. De man is tot een minnelijke regeling gekomen die is vastgelegd in een beschikking.

De vrouw heeft betwist dat zij niet-ontvankelijk is in haar verzoek. Zij heeft van de gemeente begrepen dat zij, ondanks dat er aan de man een verhaalsbijdrage is opgelegd, om vaststelling van kinderalimentatie kan verzoeken. De gemeente zal stoppen met het incasseren van de verhaalsbijdrage zodra de rechtbank aan de man een onderhoudsbijdrage ten behoeve van de minderjarige heeft vastgesteld. De vrouw heeft een e-mail van de gemeente overgelegd waarin dit is bevestigd. De vrouw heeft gesteld dat zij belang heeft bij het vaststellen van kinderalimentatie, omdat zij dan een bijdrage in de kosten van de minderjarige ontvangt zodra haar bijstandsuitkering zal eindigen.

De rechtbank is van oordeel dat de vrouw op dit moment geen belang heeft bij het vaststellen van kinderalimentatie nu zij een bijstandsuitkering ontvangt. Indien aan de man het betalen van kinderalimentatie wordt opgelegd, zal de vrouw een lagere uitkering ontvangen nu die zal worden gekort met de opgelegde kinderalimentatie. Hierbij wordt opgemerkt dat de omstandigheid dat de vrouw een bijstandsuitkering ontvangt niet meebrengt dat de man niet gehouden is tot het betalen van een bijdrage in de kosten van de minderjarige. Door het betalen van de verhaalsbijdrage, voldoet de man aan zijn onderhoudsverplichting. De rechtbank zal de vrouw niet volgen in het door haar gestelde belang bij het vaststellen van kinderalimentatie. Het door de vrouw gestelde belang ziet op de toekomst. Niet duidelijk is of, en zo ja wanneer, de bijstandsuitkering van de vrouw zal eindigen. Hierbij is van belang dat de

vrouw naar haar zeggen al acht/negen jaar een bijstandsuitkering ontvangt en zich thans slechts aan het oriënteren is op de arbeidsmarkt. Er is derhalve sprake van een onzekere toekomstige gebeurtenis. Daarbij komt dat thans niet duidelijk is hoe de financiële situaties van partijen eruitzien op het moment dat de bijstandsuitkering van de vrouw eindigt, zodat thans niet kan worden bepaald of, en zo ja hoeveel, de man in die situatie moet bijdrage in de kosten van de minderjarige. Verder acht de rechtbank van belang dat, indien de rechtbank thans zal overgaan tot het vaststellen van door de man aan de vrouw te betalen kinderalimentatie, de beschikking van 28 maart 2017 zal blijven gelden. Dit brengt mee dat de man zowel aan de vrouw als aan de gemeente een bijdrage dient te voldoen betreffende de kosten van de minderjarige. Dit is uiteraard niet de bedoeling. De enkele toezegging van de gemeente dat zij dan niet tot tenuitvoerlegging van voormelde beschikking zal overgaan, maakt niet dat die beschikking geen gelding meer heeft.

De rechtbank verklaart de vrouw niet-ontvankelijk in haar verzoek.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 24-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:3806

Zaaknummer: C/16/431875 / FL RK 17-177

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie; zodanig grievend gedrag van de vrouw dat de lotsverbondenheid is verbroken. Vrouw heeft de man in zijn slaap met insuline ingespoten. De man is geen diabetespatiënt. De vrouw is daarvoor veroordeeld. Rechtbank had alimentatie op nihil gesteld, hof bekrachtigt deze beschikking.

De vrouw is bij vonnis van 20 april 2017 veroordeeld wegens het opzettelijk en met voorbedachten rade zwaar lichamelijk letsel toebrengen aan haar echtgenoot, door op een moment dat de man in slaap was, een hoeveelheid insuline in te spuiten in zijn lichaam. De uitvoering van het voorgenomen misdrijf is niet voltooid. De vrouw heeft daartoe insulinespuiten gestolen uit een Woonzorgcentrum waar zij werkte. Zij heeft een gevangenisstraf van twee jaar gekregen, waarvan acht maanden voorwaardelijk met voorwaarden. De vrouw is in hoger beroep gegaan.

De man is door het inspuiten van de insuline onwel geworden. De vrouw heeft de volgende ochtend, toen zij de man niet wakker kon krijgen, de ambulance gebeld. De man heeft vervolgens drie weken in het ziekenhuis gelegen. Uit de strafzaak blijkt dat de vrouw geen persoonlijkheidsstoornis heeft, maar dat haar daad ter vergelding was van het vreemdgaan van de man en de vernederingen die daarmee gepaard gingen, maar ook uit onvermogen om te gaan met gevoelens van tekortschieten. Niettemin is het hof van oordeel dat een dergelijke aantasting van de lichamelijke integriteit van de man tijdens zijn slaap en daardoor onwetend en weerloos binnen de intimiteit van een slaapkamer door de vrouw zodanig ernstig is dat daardoor van de man niet in redelijkheid kan worden gevergd dat hij bijdraagt in de kosten van levensonderhoud van de vrouw. Dat de man pas later aangifte heeft gedaan en/of nadien nog het bed met haar zou hebben gedeeld, doet daaraan niet af. Het is pas later tot de man doorgedrongen en hij heeft aanvankelijk niet willen geloven dat de vrouw degene was die hem welbewust met insuline heeft geïnjecteerd en hem door dusdanig te handelen, heeft blootgesteld aan een levensbedreigende situatie en/of het oplopen van (blijvend) lichamelijk letsel. Het hof bekrachtigt de beslissing van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 20-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:6321

Zaaknummer: 200.207.197/01

RECHTSPRAAK

Verhoging kinderalimentatie. Man heeft grote zorgen of de hogere kinderalimentatie wel wordt besteed aan de kinderen, gelet op het deel van de huwelijkse schulden waarvoor de vrouw draagplichtig is. Vrouw laat na inzicht te geven in aflossing hiervan. Rechtbank bepaalt dat hogere kinderalimentatie op een aparte kinderbetalrekening moet worden gestort, waartoe beide partijen toegang hebben.

Wegens toegenomen draagkracht wordt een hogere kinderalimentatie vastgesteld. Deze was bijna € 280 per maand en wordt nu bijna € 438 per maand. Daarbij bepaalt de rechtbank dat de vermeerdering op een aparte en/of-rekening op naam van beide partijen moet worden gestort. Reden daarvoor is het volgende. De man heeft grote zorgen over de wijze waarop de kinderalimentatie zal worden besteed en de vrouw heeft nagelaten deze zorg weg te nemen door aan te tonen dat zij daadwerkelijk op de huwelijkse schuld aflost en wat de huidige stand van de schulden is. Uit het feit dat de man, op verzoek van de vrouw, zijn aandeel in de aflossing van de huwelijkse schuld reeds tot 2020 heeft voldaan, zou kunnen worden afgeleid dat de vrouw financiële problemen heeft, te meer nu zij heeft nagelaten aan te tonen dat dit niet het geval is. De rechtbank vindt derhalve de zorg van de man terecht dat het de vraag is of de hogere kinderbijdrage ook daadwerkelijk wordt besteed aan de kinderen. De rechtbank is derhalve van oordeel dat het deel dat de man meer moet gaan betalen, op een aparte (kinder)betaalrekening dient te worden gestort, waar beide partijen toegang toe hebben. Zo heeft de man inzage in de wijze waarop de vrouw de kinderalimentatie besteedt en hoeft de vrouw de man niet steeds te vragen om een extra bijdrage voor de kinderen als zij meer kosten heeft.

Kanttekening: is een dergelijke voorwaarde van storten op een en/of-rekening op naam van beide partijen van het meerdere aan kinderalimentatie toelaatbaar en is zij ook effectief? De hogere kinderalimentatie moet betaald blijven worden, ook al zou de vrouw de vermeerdering aan andere zaken uitgeven dan aan de kinderen. Die hogere kinderalimentatie blijft binnen de kaders van de behoefte van de kinderen. Effectief is de voorwaarde niet, nu de vrouw bedragen contant kan opnemen en de man dan het zicht op de besteding ervan kwijt is.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 20-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:7077

Zaaknummer: C/03/232291 / FA RK 17-700

RECHTSPRAAK

Wijziging partneralimentatie; alimentatiegerechtigde vrouw heeft affectieve relatie met man en heeft zeven maanden met deze man samengewoond. Man heeft onvoldoende gesteld om bewijsaanbod met betrekking tot een samenleven als waren zij gehuwd te accepteren. Wel nihilstelling van de partneralimentatie, omdat de vrouw voldoende verdien capaciteit heeft.

De meest verstrekkende stelling van de man is dat de vrouw met haar nieuwe partner zou samenwonen als waren zij gehuwd zodat zijn alimentatieplicht van rechtswege is geëindigd.

Ter zake hiervan overweegt de rechtbank dat op de man de stelplicht rust van zijn stelling dat de vrouw een relatie met de heer [X] heeft als waren zij gehuwd. Tussen partijen staat vast dat de vrouw en de heer [X] een affectieve relatie hebben sinds 2014 en dat de vrouw van februari 2015 tot en met augustus 2015 met hem heeft samengewoond. De vrouw heeft het voeren van een gemeenschappelijke huishouding en de wederzijdse verzorging en de samenwoning na augustus 2015 echter gemotiveerd betwist.

Nu de criteria voor het aannemen van samenleving in de zin van artikel 1:160 BW door de vrouw gemotiveerd zijn betwist, is het aan de man voldoende feiten en omstandigheden ten aanzien van voornoemde criteria te stellen en deze vervolgens met bewijs te onderbouwen.

De rechtbank is van oordeel dat de man onvoldoende heeft gesteld om het door hem gedane bewijsaanbod te kunnen aanvaarden. Hetgeen de man heeft aangevoerd en deels met stukken heeft onderbouwd, betreft de periode 2014/2015. De man heeft niets gesteld met betrekking tot de periode vanaf 9 februari 2016, behoudens dat hij ervan overtuigd is dat de vrouw haar relatie op dezelfde voet heeft voortgezet. Het meest recente stuk blijkt een observatie van de partner van de man te zijn, die de vrouw met de heer [X] heeft zien lopen met een boodschappentas in haar hand. Hieruit kan naar het oordeel van de rechtbank niets worden afgeleid. Nu de man onvoldoende heeft gesteld, komt de rechtbank niet toe aan bewijslevering door de man, laat staan aan een andere bewijslastverdeling.

De rechtbank beoordeelt vervolgens de verdien capaciteit van de vrouw. De rechtbank is van

oordeel dat de man genoegzaam heeft aangetoond dat de vrouw een verdien capaciteit heeft, nu onbetwist is komen vast te staan dat de vrouw tijdens het huwelijk heeft gewerkt als schoonmaakster. Dat de vrouw daarmee is gestopt na het uiteengaan van partijen is haar bewuste keuze geweest. Niets staat de vrouw in de weg om te gaan werken, nu de zoon van partijen inmiddels meerderjarig is en geen andere omstandigheden zijn gebleken die dit anders maken. Het zal, zeker in de schoonmaakbranche en met het aantrekken van de economie, geen probleem voor de vrouw moeten zijn om betaald werk te vinden. Uitgaande van een fulltime dienstverband bij een schoonmaakbedrijf moet de vrouw geacht worden minimaal in haar eigen behoefte, te weten € 1.031 netto per maand te kunnen voorzien. De rechtbank is van oordeel dat de vrouw voldoende tijd heeft gehad om een passende betaalde baan te vinden en zij zal derhalve de alimentatieverplichting van de man met ingang heden op nihil stellen.

Kanttekening: in deze zaak is voor de beoordeling of aan de eisen van artikel 1:160 BW is voldaan, alleen relevant wat er na 9 februari 2016 is gebeurd, omdat die dag de echtscheiding is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Dat er voordien al een affectieve relatie was en er is samengewoond is voor artikel 1:160 BW niet relevant. Partijen waren toen nog getrouwd.
SW

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 20-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:7076

Zaaknummer: C/03/231492 / FA RK 17-449

RECHTSPRAAK

Ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing; GI verzoekt vervangende toestemming voor therapie door ggz en aanmelding voor een groep jonge mantelzorgers. Kinderrechter weigert de toestemming omdat het niet zou gaan om noodzakelijke medische behandelingen.

De gecertificeerde instelling (GI) heeft op grond van artikel 1:265e lid 1 BW vervangende toestemming gevraagd voor doorverwijzing naar de ggz voor een individuele therapie en voor een aanmelding voor een jonge mantelzorgersgroep. De kinderrechter is van oordeel dat onvoldoende is gebleken dat de door de GI bedoelde doorverwijzing naar de ggz voor een individuele therapie kan worden aangemerkt als een medische behandeling in de zin van de WGBO. Ook de aanmelding voor een jonge mantelzorgersgroep kan niet worden beschouwd als een medische behandeling in de zin van de WGBO. Noch uit het verzoek noch uit de behandeling van het verzoek ter terechtzitting is naar voren gekomen dat de individuele therapie en de aanmelding voor de jonge mantelzorgers noodzakelijk is ter behandeling van een somatische of geestelijke aandoening. Gelet hierop wijst de kinderrechter het verzoek af.

Ten overvloede merkt de kinderrechter op dat deze afwijzing niet wegneemt dat het ondergaan van een individuele behandeling bij de ggz in het belang lijkt te zijn van de minderjarige en haar verdere ontwikkeling. Indien de moeder hier geen toestemming voor wil geven, kan de jeugdhulpverlening van de GI de moeder een aanwijzing geven zodat moeder haar toestemming moet geven. Mocht de moeder niet meewerken en deze aanwijzing niet opvolgen en naleven, dan kan de GI, op basis van artikel 1:263 lid 3 BW, een verzoek indienen tot bekrachtiging van de schriftelijke aanwijzing om alsnog de benodigde behandeling te realiseren.

Kanttekening: de weigering door de kinderrechter om vervangende toestemming te geven voor de aanmelding bij de ggz voor individuele therapie, omdat dat geen medische behandeling zou zijn, is gebaseerd op het ontbreken van de noodzaak van de therapie ter behandeling van een geestelijke of lichamelijke aandoening. In de ten-overvloede-overweging wordt evenwel opgemerkt dat deze therapie in het belang van de minderjarige en haar verdere ontwikkeling lijkt te zijn. Ingevolge de WGBO zijn alle handelingen die rechtstreeks betrekking hebben op een persoon en die worden

verricht door een (tand)arts een medische behandeling. De vraag rijst waarom de individuele therapie die wenselijk is, geen medische behandeling zou zijn (hoewel onduidelijk is onder wiens verantwoordelijkheid de therapie wordt gegeven). Voorts rijst de vraag waarom dit wel via een schriftelijke aanwijzing kan worden gerealiseerd. Die strekt nogal ver, omdat zij diep ingrijpt in de persoonlijke levenssfeer. SW

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 18-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:3807

Zaaknummer: C/16/439664 / JLRK17-356

Wetsartikelen: 1:263 lid 3 BW en 7:446 BW

RECHTSPRAAK

Gezamenlijk gezag ouder en niet-ouder. De niet-ouder kan niet alleen het gezamenlijk gezag verzoeken. Dat is volgens de rechtbank geen ontoelaatbare beperking van het recht op toegang tot de rechter.

De man verzoekt eenzijdig om gezamenlijk gezag over het kind dat hij samen met de moeder heeft opgevoed en die na het einde van de relatie sinds december 2016 bij hem woont samen met twee andere kinderen die uit de verbroken relatie zijn geboren en door hem zijn erkend. Het derde kind heeft een andere biologische vader die het kind heeft erkend.

De man stelt dat hij voor dit kind al zeer geruime tijd heeft gezorgd. Partijen hebben gedurende hun relatie en samenwoning geen onderscheid willen maken tussen de drie kinderen als het om hun verzorging en opvoeding gaat, hetgeen ook blijkt uit het feit dat de kinderen eerst gezamenlijk omgang met de man hebben gehad en vanaf december 2016 alle drie leven in het gezin van de man en zijn nieuwe partner. De uit artikel 1:253t BW voortvloeiende regel, dat alleen op gezamenlijk verzoek het gezamenlijk gezag kan worden toegekend, is in dit geval een ongeoorloofde beperking van het door artikel 6 lid 1 EVRM gegarandeerde recht van de man op toegang tot de rechter ter vaststelling van het aan artikel 8 lid 1 EVRM ontleende recht op eerbiediging van het recht op een gezinsleven, aldus de man.

De rechtbank volgt de man daarin niet. Gelet op de door de man aangevoerde feiten en omstandigheden, die als zodanig door de moeder niet zijn betwist, is de rechtbank van oordeel dat de man als sociaal ouder van minderjarige valt aan te merken en dat sprake is van *family life*. De man is echter niet de juridisch ouder van minderjarige noch de biologische. Een fundamenteel element van het familie- en gezinsleven van een juridisch ouder en overigens ook biologisch ouder (*'natural family'*| zie HR 27 mei 2005, ECLI:NL:HR:2005:AS7054) wordt gevormd door *'the exercise of parental rights'*. Juist de aanspraak van bescherming op dit recht is te beschouwen als een burgerlijk recht in de zin van artikel 6 lid 1 EVRM, zodat dit artikellid het recht op toegang tot de rechter garandeert ter vaststelling van dat recht. Omdat de man niet in familierechtelijke betrekking staat tot minderjarige en derhalve geen juridisch ouder is en ook geen biologisch ouder, kan hij ook geen aanspraak maken op *'the exercise of parental rights'* en kan hij als gevolg daarvan langs deze weg geen toegang tot de rechter

bewerkstelligen. Artikel 8 EVRM gaat niet zover dat het enkele feit dat er tussen een niet-ouder en een kind *family life* bestaat, de niet-ouder aan dit artikel een recht op gezamenlijk gezag kan ontleenen. De rechtbank wijst op het gelijklopende arrest van Gerechtshof Arnhem van 18 oktober 2005 (ECLI:NL:GHARN:2005:AU4705). In dit arrest is overigens ook nog opgemerkt dat indien het gezamenlijk gezag wel onderdeel uitmaakt van het *family life* als bedoeld in artikel 8 lid 1 EVRM, dan nog niet kan worden geoordeeld dat de regel dat de sociale ouder alleen op gezamenlijk verzoek met de met het gezag belaste ouder om het gezamenlijk gezag over het kind kan vragen in strijd is met artikel 8 lid 1 EVRM. De rechtbank verklaart de man niet-ontvankelijk in zijn verzoek.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 14-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:3906

Zaaknummer: C:/01/319290 / FA RK 17-1500

RECHTSPRAAK

Hoger beroep bewindvoerder wegens ambtshalve ontslag. Bewindvoerder en ex-medewerker hebben andere visie op gesprekken met kantonrechter. Hof stelt prangende vragen aan kantonrechter die binnen veertien dagen moeten worden beantwoord.

De kantonrechter heeft de bewindvoerder bij brief van 4 april 2016 bericht dat hij op het verkeerde been gezet is door de bewindvoerder, omdat deze leerwerkplekovereenkomsten zou hebben geantdateerd. Als toezichthoudend kantonrechter moet deze volledig kunnen vertrouwen op de integriteit van de door hem benoemde bewindvoerder. Behalve dat de bewindvoerder de kantonrechter niet eerlijk heeft geïnformeerd over de toegepaste constructie, zag de bewindvoerder er blijkbaar geen bezwaar in om in strijd met de waarheid een andere ingangsdatum op de overeenkomsten te noteren. De kantonrechter kan dit niet tolereren. Dat de accountant van de bewindvoerder dat zou hebben geadviseerd, maakt de zaak niet anders. Bovendien heeft de bewindvoerder in het gesprek met de kantonrechter niet de indruk gegeven dat de ernst van het gedrag werd onderkend. Voorts heeft de kantonrechter de indruk gekregen uit een gesprek met een medewerker dat de bewindvoerder het niet zo nauw neemt met de regels. Dit weegt allemaal zo zwaar dat de kantonrechter de bewindvoerder en de medewerker niet meer benoembaar acht als bewindvoerder. Dat de bewindvoerder formeel aan de kwaliteitseisen voldoet, doet daaraan niet af. Wegens gewichtige redenen wordt de bewindvoerder ambtshalve in alle dossiers ontslagen. Namens de kantonrechter is dit bericht aan de cliënten van de bewindvoerder.

De bewindvoerder is in hoger beroep gegaan van de beslissing van de kantonrechter. De (ex-)bewindvoerder en zijn medewerker hebben een nadere toelichting en visie gegeven op het verloop en de inhoud van de gesprekken met de kantonrechter.

Het hof acht zich onvoldoende voorgelicht en stelt een negental vragen aan de kantonrechter. Zoals de vraag of de bewindvoerder aan de kwaliteitseisen per 1 april 2016 voldeed, als gesteld, en waarom dan aan de cliënten is bericht dat de bewindvoerder daaraan niet voldeed. Voorts is het hof onduidelijk waarom de kantonrechter op het verkeerde been is gezet door de leerwerkovereenkomsten te antedateren, terwijl de kantonrechter al in oktober 2015 wist dat

er geen overeenkomsten ten grondslag lagen aan de samenwerking tussen de informant en de bewindvoerder. Ook wordt de vraag gesteld waarop de indruk is gebaseerd dat de bewindvoerder het niet zo nauw neemt met de regels.

Kanttekening: op grond van de traditie wordt het toezicht op het bewind en de bewindvoerder uitgeoefend door de kantonrechter. De vraag rijst of deze taak wel bij de rechter behoort te liggen. Het gaat hier om werkzaamheden die nogal ver verwijderd zijn van de kern van het rechterlijke werk van de civiele rechter, te weten geschilbeslechting. SW

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 11-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:6083

Zaaknummer: 200.201.455/01

RECHTSPRAAK

Ondertoezichtstelling. GI vraagt uithuisplaatsing bij de moeder met gezag bij wie de kinderen hoofdverblijf hebben. Reden is dat de moeder na scheiding met de kinderen is verhuisd naar een andere stad. De rechtbank had bepaald dat de moeder terug moest naar de stad waar ook de vader woont. Dat is in overleg voor een jaar niet gebeurd. Nu willen de kinderen niet terug. Kinderrechter verklaart GI niet-ontvankelijk in het verzoek.

Ouders hebben na scheiding gezamenlijk het gezag. De drie kinderen wonen bij de moeder. Er is een ondertoezichtstelling. De GI vraagt om uithuisplaatsing bij de moeder. Reden daarvoor is het volgende. De moeder is in april 2016 met alle kinderen van Amersfoort naar Almere verhuisd, omdat zij geen andere woning kon vinden in Amersfoort en omdat zij als huisarts in Almere werkt. Nadat de rechtbank op 11 juli 2016 had beslist dat de kinderen terug zouden moeten naar Amersfoort, zijn de ouders onder leiding van de GI met elkaar overeengekomen dat de kinderen gedurende het schooljaar 2016-2017 in Almere naar school zouden kunnen blijven gaan, mits ze het daaropvolgende schooljaar weer in Amersfoort naar school zouden gaan. Inmiddels voelen de kinderen zich thuis in Almere, gaat het goed met hen op school en zijn de kinderen tevreden over de huidige situatie waarin zij met de moeder een gezin in Almere vormen. De scholen van de kinderen adviseren om de huidige situatie in stand te houden en de kinderen niet naar Amersfoort te laten verhuizen.

De kinderrechter verklaart de GI niet-ontvankelijk in haar verzoek, omdat de kinderen hoofdverblijfplaats hebben bij de moeder zodat het niet mogelijk is om hen uit huis te plaatsen en tegelijkertijd bij de moeder te laten wonen. De GI wil er kennelijk voor zorgen dat de kinderen in Almere kunnen blijven wonen. Er bestaat echter geen wettelijke grond voor haar verzoek. Het zijn de ouders zelf die een onderlinge afspraak kunnen wijzigen of, als zij er onderling niet uitkomen, de rechtbank kunnen vragen hun (gezags)geschil hierover te beoordelen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 11-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:3696

Zaaknummer: C/16/441535 / JE RK 17-1359

RECHTSPRAAK

Gebruiksvergoeding voor gebruik gezamenlijke woning na scheiding. Welke maatstaf? Huurwaarde of overwaarde? Hof: in dit geval vergoeding voor de aanzienlijke overwaarde, omdat de pijn van de vrouw die niet het gebruik van de woning heeft, er in zit dat zij nog steeds niet over de helft van de overwaarde kan beschikken.

De kantonrechter heeft een door de man aan de vrouw te betalen gebruiksvergoeding vastgesteld met betrekking tot de door de man al jaren alleen bewoonde gemeenschappelijke woning van partijen. De kantonrechter heeft daarvoor aansluiting gezocht bij de huurwaarde van de woning. Daarbij heeft de kantonrechter rekening gehouden met woonlasten aan de zijde van de man. Deze zijn afgetrokken van het huurwaardebedrag. De kantonrechter is uitgekomen op een bedrag van € 221,50 per maand.

De man heeft in hoger beroep gegriefd dat de vastgestelde vergoeding te hoog is en de ingangsdatum een andere dient te zijn. De vrouw heeft onder meer gesteld dat zij door de niet-meewerkende houding van de man al jaren niet kan beschikken over haar aandeel in de overwaarde van de woning.

Het hof is van oordeel dat, gelet op de impasse over de verkoop van de voormalige echtelijke woning waarin partijen, na ruim vier jaar strijd, inmiddels zijn beland, de niet in geschil zijnde aanzienlijke overwaarde van die woning, het exclusieve genot door de man en het volledige gebrek daaraan door de vrouw, op grond van artikel 3:169 BW een gebruiksvergoeding ten laste van de man, ten gunste van de vrouw, redelijk is.

Voor de berekening van de vergoeding bestaan meerdere methodes, waaronder die waarbij aansluiting wordt gezocht bij de huurwaarde (en de lasten) van de woning, zoals de kantonrechter heeft gedaan. Daarvan dient te worden onderscheiden de methode waarbij aansluiting wordt gezocht bij de eventuele overwaarde in de woning. Bij die methode is van belang welk rendement redelijkerwijs verondersteld kan worden te kunnen worden behaald over het deel waarover niet kan worden beschikt.

Gelet op de stelling van de vrouw dat haar pijn er met name in is gelegen dat zij (door de

houding van de man met betrekking tot de verkoop van de woning) al jaren niet kan beschikken over haar deel van de overwaarde, en omdat partijen verschillen van mening over de vraag welke kosten in de berekening van de eventuele vergoeding moeten worden meegenomen ingeval de berekeningsmethode wordt gehanteerd waarbij aansluiting bij de huurwaarde wordt gezocht, ligt het naar het oordeel van het hof in dit geval het meest voor de hand om in het onderhavige geval aan te sluiten bij de berekeningsmethode gebaseerd op de overwaarde van de woning. Het hof komt dan uit op een gebruiksvergoeding van € 156 per maand (de helft van 2,5% van de overwaarde van ongeveer € 150.000).

Kanttekening: de vrouw heeft de noodzaak van een gebruiksvergoeding beargumenteerd met het niet kunnen beschikken over de aanzienlijke overwaarde van de woning. Dat brengt niet zonder meer mee dat dan ook van een jaarlijks percentage van de overwaarde zou moeten worden uitgegaan om de vergoeding te berekenen. Er was niet zoveel reden om af te wijken van de redelijke berekening van de kantonrechter. SW

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 11-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:6419

Zaaknummer: 200.204.902/01

RECHTSPRAAK

Geen matiging onderhoudsbijdrage voor jongmeerderjarige wegens de weigering van de jongmeerderjarige om contact met de vader te hebben; evenmin geeft de achternaamswijziging van de jongmeerderjarige in de naam van de moeder daartoe aanleiding.

Het gaat om de alimentatie voor de dochter die in 1998 is geboren. In 2009 was de kinderalimentatie vastgesteld op € 200 per maand. In 2014 is de kinderalimentatie vanwege de toelating van de vader tot de WSNP op nihil gesteld voor de duur van de schuldsanering. In 2016 is de schuldsanering opgeheven, omdat de vorderingen ten aanzien waarvan de schuldsanering werkte, waren voldaan. De vader heeft gevraagd om met ingang van de opheffing van de schuldsanering de kinderalimentatie op nihil te stellen.

Het hof stelt eerst vast dat tussen partijen niet in geschil is dat er een relevante wijziging van omstandigheden is, nu de schuldsanering ten aanzien van de vader is opgeheven.

De vader heeft gesteld dat in redelijkheid niet van hem gevergd kan worden dat hij een bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie aan zijn jongmeerderjarige dochter verstrekt. Het hof vermeldt dat het de onderhoudsverplichting kan matigen op grond van zodanige gedragingen van de tot onderhoud gerechtigde dat verstrekking van levensonderhoud naar redelijkheid niet of niet ten volle kan worden gevergd. Hierbij is niet het gedrag op zichzelf bepalend, maar het bij zodanig gedrag vragen om financiële ondersteuning van de onderhoudsplichtige dat een zodanig kwetsend karakter voor de onderhoudsplichtige moet hebben dat van hem de gevraagde bijdrage in redelijkheid niet of niet ten volle kan worden gevergd.

Naar het oordeel van het hof is niet gebleken dat sprake is van zodanige gedragingen van de zijde van de jongmeerderjarige dat in redelijkheid niet of niet ten volle van de vader gevergd kan worden dat hij een bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie aan de jongmeerderjarige verstrekt. De enkele weigering van een jongmeerderjarig kind om contact met de ouder te hebben, wordt niet als zodanig grievend beschouwd dat dit een grond voor matiging oplevert. Evenmin is de omstandigheid dat de dochter haar achternaam heeft gewijzigd in die van de moeder, een grond daartoe.

Het hof bepaalt vervolgens de behoefte van verzoekster en sluit daartoe aan bij de WSF-norm voor thuiswonenden. Vervolgens beoordeelt het hof de draagkracht van de vader alsmede die van de moeder. Het beroep van de vader op de aanvaardbaarheidstoets wordt afgewezen.

Kanttekening: in lijn met de rechtspraak van de Hoge Raad mag een beroep op matiging in dit soort gevallen niet snel worden aangenomen. Zie HR 10 november 2016, ECLI:NL:HR:2006:AZo428. SW

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:5878

Zaaknummer: 200.198.433/01

RECHTSPRAAK

Beëindiging van het gezag over een ongeboren kind. De rechtbank benoemt vanaf de geboorte de GI tot voogd.

De Raad voor de Kinderbescherming verzoekt het ouderlijk gezag van de moeder over een ongeboren kind te beëindigen en de GI tot voogd te benoemen. De Raad verzoekt de beslissing uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

De moeder is het hiermee niet eens.

Uitgangspunt voor de rechtbank is dat bij het nemen van een beslissing tot beëindiging van het gezag van de moeder de belangen van het kind vooropstaan. Het kind dat niet verblijft in het eigen gezin heeft recht op zekerheid, continuïteit en ongestoorde hechting in de alternatieve leefsituatie en duidelijkheid over zijn opvoedingsperspectief. Verder bepaalt artikel 1:2 BW onder meer dat het kind waarvan een vrouw zwanger is, als geboren wordt aangemerkt, zo dikwijls zijn belang dit vordert. De rechtbank is van oordeel dat het opvoedkundig belang van het nu nog ongeboren kind meebrengt dat er ten aanzien van het onderhavige verzoek wordt beslist.

De rechtbank overweegt dat het nu weliswaar beter lijkt te gaan met de moeder en de instelling waar de moeder verblijft, is ook ditmaal bereid om haar alles te bieden wat zij nodig heeft, maar de complicerende factor in het geheel is niet weggenomen, namelijk de relatie tussen de ouders. Door de hulpverlening wordt gezien dat de relatie tussen de ouders niet gelijkwaardig is, zodat de moeder niet de ruimte krijgt om vrij te kiezen voor de hulpverlening. Daarmee is er onvoldoende vertrouwen dat het de moeder lukt om dit kindje voldoende veiligheid en ontwikkelingskansen te bieden. De aanwezige risico's als het ongeboren kind na de geboorte thuis kan blijven wonen, zijn te groot. Uit het onderzoek van de Raad blijkt dat het niet in het belang van het ongeboren kind is om te worden verzorgd en opgevoed door de moeder. Een kind heeft recht op een stabiele, veilige en voorspelbare opvoedsituatie. De rechtbank zal daarom gelet op het vorenstaande het verzoek tot beëindiging van het ouderlijk gezag van de moeder over het ongeboren kind toewijzen.

De rechtbank beëindigt het gezag over het kind en benoemt vanaf de geboorte de GI tot voogd.

Zij verklaart de beslissing uitvoerbaar bij voorraad.

Kanttekening: weliswaar kunnen aan een ongeboren kind eigen rechten toekomen, zo dikwijls zijn belang dat vordert, echter, het gezag komt niet toe aan het kind, maar aan de ouder. Die heeft dat pas als het kind is geboren. Gezagsbeëindiging is, ook in het licht van artikel 1:2 BW, voor de geboorte mijns inziens niet mogelijk, omdat het gezag nog niet bestaat. SW

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 26-06-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:3101

Zaaknummer: C/08/203486 / FA RK 17-1411

RECHTSPRAAK

Kinder- en partneralimentatie; draagkracht man: onherstelbaar inkomensverlies, maar wel verwijtbaar. Hof gaat uit van een fictief inkomen en houdt rekening met de aflossing op schulden, ook al zijn deze grotendeels verwijtbaar. Geen ruimte voor partneralimentatie, wel voor kinderalimentatie. Beoordeeld wordt ten slotte of uitgaande van een fictief inkomen de man minder dan negentig procent van de bijstandsnorm overhoudt.

Onherstelbaar inkomensverlies

Vast is komen te staan dat de man tot juni 2011 een eigen onderneming had en in 2009 en 2010 een winst had van ongeveer € 55.000 per jaar. Zowel de man als de vrouw hebben ter zitting aangegeven dat de man vóór 2009 zowel een andere eigen onderneming had als in loondienst werkte, dat die andere eigen onderneming 'over de kop' is gegaan en dat de man erg slecht is in het voeren van een administratie. De vrouw, die nog tot maart 2011 de administratie van de man deed, heeft ter zitting aangegeven dat de man kennelijk niet in staat is om een eigen onderneming te drijven. Ook het hof acht de man, net als de vrouw, niet in staat om een eigen, goedlopende, onderneming met de daarbij behorende administratieve verplichtingen draaiende te houden. In de loop der jaren is de man inmiddels meermalen vastgelopen in het voeren van een goed financieel beheer met als gevolg dat meerdere malen en ook na een schuldhulpverleningstraject opnieuw een grote schuldenlast is ontstaan. Om die reden zijn alle goederen die de man (zullen) toebehoren inmiddels onder bewind gesteld. Voorts is evident dat de man, gelet op zijn werkervaring en achtergrond, niet in staat zal zijn om een dergelijk inkomen in loondienst te verwerven. Naar het oordeel van het hof is er dan ook sprake van niet voor herstel vatbaar inkomensverlies.

Verwijtbaar

Het hof is met de rechtbank en de vrouw van oordeel dat de man onvoldoende heeft onderbouwd dat het – op zichzelf niet in geschil zijnde – feitelijke inkomensverlies aan de zijde van de man niet verwijtbaar is. Op grond van de beschikbare gegevens en de door de

man verstrekte onderbouwing is ook het hof van oordeel dat het inkomensverlies vooral het gevolg is van keuzes die de man zelf heeft gemaakt en dat de man zich bij het maken van die keuzes onvoldoende rekenschap heeft gegeven van de gerechtvaardigde belangen van de kinderen en de vrouw. Uit de stukken blijkt immers dat de man eind 2010 een goedlopend klussenbedrijf had. De man heeft de noodzaak om zijn onderneming te stoppen wegens tegenvallende financiële resultaten, gelet op de gemotiveerde betwisting door de vrouw, onvoldoende onderbouwd. Uit de door de vrouw in het geding gebrachte bankafschriften van de zakelijke rekening van de man blijkt dat er in elk geval tot juni 2011 inkomsten zijn binnengekomen op deze zakelijke rekening. Ook blijkt dat deze rekening steeds maar zo'n € 250 in de min stond, terwijl de man forse contante opnames van deze rekening deed. Het hof kan de noodzaak om met het bedrijf te stoppen dan ook niet afleiden uit het verloop van de zakelijke bankrekening van de man. Nu deze noodzaak evenmin uit andere stukken kan worden afgeleid, heeft de man onvoldoende onderbouwd dat hij noodgedwongen moest stoppen met zijn bedrijf, zodat zulks niet komt vast te staan. Immers, het had in de rede gelegen dat nadat de vrouw haar financiële taken in de onderneming had beëindigd, de man zo nodig hulp van derden had gezocht om die taken voor zijn of haar rekening te nemen.

Het hof is van oordeel dat voornoemd handelen aan de man kan worden verweten, dat het daardoor ontstane inkomensverlies aan hem kan worden toegerekend en dat de gevolgen daarvan voor zijn rekening dienen te komen. Het hof zal de draagkracht van de man daarom berekenen aan de hand van een fictief inkomen. Het hof acht het echter niet reëel om bij de berekening van de draagkracht van de man uit te gaan van het inkomen dat de man met zijn eigen bedrijf verdiende, om redenen als in r.o. 5.12 vermeld. Wel is het hof van oordeel dat de man in staat moet worden geacht om een redelijk inkomen in loondienst te verwerven.

Het hof zal bij de berekening van de draagkracht van de man dan ook uitgaan van het hoogste jaarinkomen dat de man de afgelopen jaren heeft genoten, zijnde zijn jaarinkomen in 2016 (WW-uitkering).

Voor de kinderalimentatie houdt het hof in het kader van de aanvaardbaarheidstoets in dit geval rekening met een schuldenlast, waarop de man € 792 per maand aflost.

Ten slotte gaat het hof na of de man door negentig procent van de bijstandsnorm zakt indien hij de berekende kinderalimentatie moet betalen.

Voor partneralimentatie is geen ruimte.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-06-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:5294

Zaaknummer: 200.180.811/01

RECHTSPRAAK

Adoptie door de wensmoeder van een kind dat vanaf zijn geboorte woont bij de wensmoeder en de vader, zijn verzorgers en opvoeders. Positief advies tot adoptie van de Raad voor de Kinderbescherming. Rechtbank spreekt de adoptie uit.

De minderjarig wordt vanaf zijn geboorte verzorgd en opgevoed door de aspirant-adoptiemoeder en de vader. De vader heeft het kind van de moeder erkend. De Raad voor de Kinderbescherming heeft gerapporteerd dat voor de minderjarige zijn verzorgers en opvoeders zijn ouders zijn en zijn biologische moeder zijn tante is. Hij is op de hoogte van zijn afkomst. Dat verandert zijn houding niet. De minderjarige ontwikkelt zich adequaat en het is van belang dat het hechtingsproces tussen de wensmoeder en de vader en de minderjarige onverstoord kan worden voortgezet. Er is sprake van openheid en eerlijkheid in de opvoedingssituatie. Dat is de basis waarop de minderjarige zich evenwichtig kan ontwikkelen naar volwassenheid. Allen maken deel uit van zijn leven. De minderjarige heeft nu en in de toekomst niets te verwachten op het gebied van opvoeding en verzorging van zijn biologische moeder. De raad adviseert het verzoek toe te wijzen.

De rechtbank oordeelt dat aan de voorwaarden voor adoptie is voldaan, zoals opgenomen in artikel 1:227 en 1:228 BW en dat de adoptie in het kennelijk belang van het kind is en het kind niets meer te verwachten heeft, nu en in de toekomst, van zijn biologische moeder. De rechtbank spreekt de adoptie uit.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 20-06-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:3905

Zaaknummer: C/01/313123 / FA RK 16-5064

RECHTSPRAAK

Todor Iliev t. Blagovesta Ilieva

Artikel 1 lid 2 onder a Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en tenuitvoerlegging in burgerlijke en handelszaken. Uitgesloten gebieden. Huwelijksgoederenstelsels. Ontbinding van een huwelijk. Vereffening van een tijdens het huwelijk verworven goed (auto). Geschillen over huwelijksgoederenrecht vallen niet onder Verordening (EU) nr. 1215/2012 en evenmin onder de Brussel IIbis-verordening.

Iliev, die de Bulgaarse nationaliteit heeft, en Ilieva, die de Italiaanse en Bulgaarse nationaliteit heeft, trouwden in 2007 met elkaar in Bulgarije. In 2015 werd het huwelijk ontbonden door een Bulgaarse rechtbank. Nadat de rechtbank de echtscheiding had uitgesproken, vorderde Iliev vereffening van een auto die Ilieva in 2009 had gekocht en op haar naam had geregistreerd. Iliev voerde aan dat de auto met gemeenschapsgeld werd aangeschaft en met toepassing van het Bulgaarse BW zou de auto gemeenschapsvermogen zijn. Ten tijde van hun huwelijk was het echtpaar ingeschreven in Bulgarije maar woonachtig in Italië. Dit was eveneens het geval toen de auto werd aangeschaft, de echtscheiding werd uitgesproken en het hoger beroep speelde over het conflict over de auto. Kortom, Ilieva woonde gedurende tien jaar onafgebroken in Italië. Ilieva stelt dat de Bulgaarse rechters bevoegd zijn om over de echtscheiding noch het huwelijksvermogensrecht te beslissen en stelt dat de Italiaanse rechters bevoegd zijn op grond van artikel 4 lid 1 van Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en tenuitvoerlegging in burgerlijke en handelszaken (de Verordening).

De Bulgaarse rechter twijfelt of de Verordening van toepassing is en bijgevolg over de vraag of de Bulgaarse of de Italiaanse rechter in deze zaak bevoegd is. Hij stelt de volgende vragen: (1) Is een geschil over de omvang van de huwelijks gemeenschap een geschil betreffende het huwelijksvermogensrecht als bedoeld in artikel 1 lid 2 onder a Verordening (EU) nr. 1215/2012?, (2) Valt een geschil over een roerend goed dat op naam van een van de

echtgenoten geregistreerd staat onder de werking van de Verordening of is deze door artikel 1 lid 2 onder a Verordening uitgesloten?, (3) Welke rechter is bevoegd ten aanzien van een geschil over een roerend goed dat tijdens een huwelijk is verworven indien de echtgenoten de nationaliteit hebben van lidstaat A, terwijl zij op alle relevante tijdstippen in lidstaat B verblijven?

Het Hof van Justitie (HvJ) overweegt dat de Verordening in de plaats van het Executieverdrag is getreden. Er moet zo veel mogelijk continuïteit worden gewaarborgd in de interpretatie van het Executieverdrag en de Verordening. De bewoordingen over de werkingssfeer in het Executieverdrag en de Verordening zijn vergelijkbaar. In het arrest van 27 maart 1979 (*De Cavel*) heeft het HvJ beslist dat rechtsgeschillen over het huwelijksgoederenrecht, testamenten en erfenissen, de staat en bevoegdheid van natuurlijke personen zo specifiek zijn dat deze buiten de werking van het Executieverdrag vielen. Bovendien heeft het begrip 'huwelijksvermogensrecht' in artikel 1, tweede alinea, punt 1, niet alleen betrekking op specifieke vermogensrechtelijke stelsels voor gehuwden, maar tevens op alle goederenrechtelijke relaties die uit de huwelijksband of het staken daarvan voortvloeien (*De Cavel*). In *De Cavel* heeft het HvJ overwogen dat geschillen tussen (ex-)echtelingen over vermogen betrekking kunnen hebben op: (1) de staat van de personen; (2) vermogensrechtelijke betrekkingen die uit het huwelijk of het ontbinden daarvan voortvloeien; en (3) vermogensrechtelijke relaties van de echtelingen welke geen verband houden met het huwelijk. In *De Cavel* overwoog het HvJ dat alleen geschillen in de laatste categorie onder de werking van het Executieverdrag vielen. Het in geding zijnde geschil hoort bij de tweede categorie en valt dus niet onder de werking van de Verordening. Ten overvloede overweegt het HvJ dat de Brussel IIbis-verordening evenmin van toepassing is. Weliswaar heeft de Brussel IIbis-verordening betrekking op burgerlijke zaken betreffende de echtscheiding (artikel 1 lid 1 onder a Brussel IIbis-verordening), maar dit geldt slechts voor de ontbinding van de huwelijksband, terwijl de echtscheidingsgronden en vermogensrechtelijke kwesties en bijbehorende maatregelen buiten de werking van de Brussel IIbis-verordening vallen.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 14-06-2017

Zaaknummer: C-67/17

RECHTSPRAAK

Mercea Florian Freitag

Artikel 21 VWEU. Dubbele nationaliteit. Familiennaam kind gewijzigd door adoptie. Naderhand werd familiennaam terug gewijzigd. Verzoeker niet woonachtig in het land ten tijde van de procedure tot naamswijziging. Weigering erkenning door ambtenaar van de burgerlijke stand. Belemmering van vrijheid om te reizen en verblijven in andere lidstaten.

Verzoeker, kind van Angela Freitag en Vica Pavel, beiden Roemeense onderdanen, is in 1986 in Roemenië geboren met de familiennaam Pavel. Na de scheiding van zijn ouders hertrouwde verzoekers moeder en nam ze daarbij de naam van haar nieuwe echtgenoot, de heer Freitag. De heer Freitag adopteerde verzoeker, met als gevolg dat verzoeker eveneens de familiennaam Freitag verwierf. Bij besluit van de Districtsraad van Braşof, Roemenië, is verzoekers naam op zijn verzoek in 2013 terug in Pavel gewijzigd. Tijdens de naamswijzigingsprocedure had verzoeker zijn gewoon verblijf in Duitsland. Daarna wendde hij zich met zijn nieuwe Roemeense paspoort (waarop de familiennaam Pavel stond) tot de Duitse autoriteiten met het verzoek zijn nieuwe familiennaam te erkennen en in de Duitse persoonsregisters in te schrijven. De ambtenaar van de burgerlijke stand was onzeker of het kon en wendde zich tot het Amtsgericht Wuppertal.

Het Amtsgericht oordeelt dat inschrijving niet mogelijk was, daar verzoeker ten tijde van de procedure tot naamswijziging zijn gewone verblijfplaats niet in Roemenië had. De verwijzende rechter wil weten of artikel 18 en 21 VWEU zodanig moeten worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen de weigering van de ambtenaar van de burgerlijke stand om een naam die een burger van een andere staat volgens de regels van de andere staat rechtmatig heeft verworven – terwijl de betrokkene de nationaliteit heeft van het andere land en de naam met zijn geboortenaam overeenkomt – te erkennen en in de registers van de burgerlijke stand in te schrijven.

Het Hof van Justitie (HvJ) brengt in herinnering dat artikel 21 VWEU niet alleen betrekking heeft op de vrijheid om op het grondgebied van de Europese Unie te reizen en te verblijven,

maar tevens een discriminatieverbod op grond van nationaliteit inhoudt. Het HvJ verwijst naar de zaak *Bogendorff von Wolffersdorff*, nr. C-438/14, PFR 2016-0162. De lidstaten zijn bevoegd tot het vaststellen en inschrijven van de familienaam van een persoon, maar dienen bij de uitoefening van de bevoegdheid de bepalingen van de Unie betreffende de vrijheid van de Unieburger om binnen de Unie te reizen en verblijven in acht te nemen (*Garcia Avello*, nr. C-148/02; *Grunkin en Paul*, nr. C-353/06; *Seyn Wittgenstein*, nr. C-208/09; *Bogendorff von Wolffersdorff*, nr. C-438/14). In een geval als die van verzoeker, die op het grondgebied van één lidstaat verblijft terwijl hij de nationaliteit van een andere lidstaat bezit, is sprake van aanknoping met het Unierecht. Het HvJ overweegt dat een nationale regeling die een Unieburger benadeelt omdat hij zijn recht om te reizen en in een andere lidstaat te verblijven heeft uitgeoefend, een beperking vormt op de vrijheid om te reizen, hetgeen niet verenigbaar is met artikel 21 lid 1 VWEU. Eveneens vormt de weigering om een naam te erkennen die in een andere lidstaat is vastgelegd een belemmering van het in artikel 21 VWEU neergelegde recht om op het grondgebied van de lidstaten te reizen en verblijven. Een discrepantie tussen de namen waarmee een persoon wordt aangeduid, kan verwarring en ongemakken tot gevolg hebben. Zeker een persoon zoals verzoeker, die een dubbele nationaliteit heeft, loopt het risico dat twijfels zullen ontstaan over zijn identiteit en de echtheid van zijn documenten, nu hij twee verschillende namen heeft, Pavel en Freitag. Een en ander vormt een belemmering voor het uitoefenen van zijn in artikel 21 VWEU gewaarborgd recht. De Duitse regering voerde aan dat volgens de Duitse naamswijzigingswet een persoon de mogelijkheid heeft om wegens gewichtige redenen een verzoek tot naamswijziging in te dienen. Het HvJ overweegt dat het weinig uitmaakt hoe de lidstaten zorgen voor naleving van het Unierecht, als ze maar zorgen dat de uitoefening van de Unierechten niet onmogelijk of uiterst moeilijk wordt gemaakt (doeltreffendheidsbeginsel). Het is aan de verwijzende rechter om te beoordelen of hij de door artikel 21 VWEU toegekende rechten zodanig kan uitleggen dat de in een andere lidstaat verworven naam in Duitsland erkend kan worden of dat verzoeker gebruik dient te maken van de genoemde procedure in de naamswijzigingswet. Het HvJ benadrukt dat de verwijzende rechter bij een dergelijke beoordeling ervoor moet waken dat artikel 21 VWEU een volledige werking heeft.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 08-06-2017

Zaaknummer: C-541/15